

YOELI

Yá pò kú láε bee guu

Anabi Yoeli yá ì gbéó gba gbãa gɔɔpii. Yá gbia pò Yoeli ò a lá guu mé Dii a gbãa ɔba buionε n̄ aà yákpalekañɔo ũ. A yákpaleke n̄ Isailio a ɔtondɔkii gwasai yá musu, mé a yákpaleke n̄ buipáleɔ an zaa Isailioɔgu yáí. Músi yáɔ dɔaa yákpalekegɔɔpie n̄ gu daa yàaao n̄ pòkēsāmao. Kwaɔ léléamá n̄ iminakaao n̄ pòɔ tékūao n̄ zīgɔɔ léléamáo lé kaalegɔɔpi yá bɔɔleke (1.2-12, 15-18, 2.1-11). A de lá ānabipi lé yā'o azia gɔɔ yá musuwa n̄ yá pò a su mɔɔ pii.

Gea sua yá pò àle yá a waasokea guu webɔa: Isailio gò gii, aai e Lua kpé zikè bo, ò àle oné aa εa su Luawa aa wabikewà (1.13-14, 19-20, 2.12-17). Sema aa gò gii gia, yá i gbasa bɔñɔ na sa. Pɔdinzi pò Lua a legbènéné (2.18-27, 3.1-5, 4.17, 18-21) yá i kòse n̄ pòkēsāma pò de aà pòkūmabɔbeamá ũoo. Yá a zòle buipáleɔwa (4.1-16), Isailio i dō sa lá Lua kua n̄ guu de. Yoeli ānabikekea lé ɔbɔwēε ké ziewa Lua aɔ kú n̄ bui pii, asa Lua a a Nisina pisimá (3.1-2). Lua legbēapi pàpa Yesude káauɔ gɔɔ Pāteko dikpεgɔɔzi (Zin 2.16-21).

Kaalεgɔɔ pò Dii dīle

¹ Dii yā'oa Petue né Yoelien ke.

² Mae zɔɔ, à yáε bee ma!

Gbé pò kú būsuu laɔ pii, à swákpa!

Yáε bee taa kè á gɔɔ

ge á deziɔ gɔɔe?

³ A dau siu á néone,
 aai o ní néone,
 an néo i o ní néone lo.

⁴ Pó pó kwasutẽo tò
 sēsẽwẽkwaɔ sò.
 Pó pó sēsẽwẽkwaɔ tò
 kwa búunaɔ sò.
 Pó pó kwa búunaɔ tò
 kwa keleɔ sò.

⁵ A vu iu idenaɔ, í ɔlo!
 A búbuape v̄ẽeminaɔ ápii
 v̄ẽe dafu yá musu,
 asa wa wò á léwaɛ.

⁶ Buie lèlɛ ma búsuwa,
 aa gbãa mé an dasi lé v̄io,
 an swaa de lán nòomusu swaawa,*
 an kãnkãnaɔ de lán nòokusi kãnkãnawa.

⁷ Aa ma v̄ẽelio ɔ̀kpà,
 aa ma kaadɔenliɔ kè kélekɛlɛ.
 Aa a tɛɛ wòlo kòlɛ,
 a ḡna ḡ k̄pá p̄uu.

⁸ A búbuape lán wéndia pó lé a ḡokpama gaa ɔlo
 à zwànkasa kàkaalawa.

⁹ Pówena ní v̄ẽe gbao z̄ẽ Lua kpéu,
 sa'on Dii gbàgbanaɔ lé ɔlo.

¹⁰ Bua músikè,
 tɔlɛ ḡ w̄nannaɔ,
 pówena ásookè,
 v̄ẽɛɛ í v̄io,
 ku i bo.

¹¹ Z̄ẽo, à oku á wéwa,
 v̄ẽɛbudeɔ, à búbuape.
 A ɔlo mase ní éseo yá musu,

* 1:6 Zia 9.8

asa bua pɔkɛkɛa i zɛkɛo.

¹² Vɛɛliɔ i'ò,
kaadɔɛnliɔ lá dɔ́nzi
ní gbɛafuɔ ní daminaɔ ní maɔɔ.

Sɛ̀a líɔ giigàga píi,
pɔna làa gbɛ̀nazinaɔwa.

¹³ Sa'onɔɔ, à zwànkasa kàkàála
à bala bɔ sɔu,
Lua gbagbakii zikɛnaɔ,
à búbuapɛ.

Ma Lua gbàgbanaɔ,
à mɔ i la ní zwànkasaɔ daa,
asa pówɛna ní vɛɛ gbao lé gé á Lua kpéu bo.

¹⁴ A lɛye dilɛ Lua pó ũ,
à gbɛ̀ɔ kãaa,
à maezɔɔ sísi
ní á búsudeɔ píi
aa mɔ wiilɛ Dii á Luawa a kpéu.

¹⁵ Agya! Asa Dii gɔɔ káikù,
kaalɛgɔɔ pɔ Gbãapiide dilɛ lé mɔ.†

¹⁶ Pɔblea i láa wá wáao lé?
Pɔna ní yaalɔ m̀ide wá Lua kpéu.

¹⁷ Pówɛna g̀ɔ̀ koosiinnɔ b̀sukɔ̀tɛu,
d̀ɔ̀ g̀ɔ̀ yáiyai, gbaɔ gb̀d̀o,
asa pówɛna g̀ɛ.

¹⁸ Zuɔ wii g̀ɔ̀ d̀ɔ̀, asa sɛ kuo,
kpàsaɔ bílikè gék̀iwa.
Baa pɔtuo nɛnaɔ lé íamaɛ.

¹⁹ Dii, máɛ lɛzunzi,
asa dádãkɛk̀iɔ tek̀ùɛ,
télépiɔ sɛsao líɔ sã̀sã̀ píi.

† 1:15 Isa 13.6

20 Baa sèanɔɔɔ, n ni lé ní de,
asa swadɔɔɔ gò gii píie,
mé an pɔblekíio tekù.

2

Zígɔɔ lɛɛɛa ní kwaɔ

1 A kuupe Siɔna,
à zìgáale Dii gbèsisí musu.
Bùsudeɔ píi, à gilike,
asa Dii gɔɔ lé mɔ, à káikù.

2 Gubeebeegɔɔe, gu a siakù.
Lou guduuduu gɔɔe.
Zígɔɔ dasiɔ lé li gbèsisíɔla
lán gudɔawa.

An gbãa taa sáa i bɔ yãao
mé a bɔ hau bo.

3 Té lé kú ní ae, tɛlepíɔ dɔ ní kpe.
Bùsu káale ní ae lán Edeni swaluwa,
à gò ní iau lán gbáa wáiwaiwa,
pɔe i e pílimáo.

4 An ae bɔ lán sɔ́wa,
aale bàale lán zikasɔ wáiwawa.

5 An kɔ́fi dɔ lán zikasɔgɔɔwa,
aale sò zɔ gbèsisí misonaa.

An kíi dɔ lán té kúa sɛsaowawa
lán zígɔɔ dasi pɔ aale zì'ɔpooɔwa.*

6 Ké buiɔ wɛsínle,
aa olo'olobò aa oosísi.

7 Aale siu ní bao lán gɔ́saɔwa,
aale ví gia lán zígɔɔwa.
Baade lé taa'o a aedɔawaɛ,

* 2:5 Zia 9.7-9

an gbēe i zā a ɔwao.

⁸ Aale gāsazōkōeo,
aa mipè ní ae,
aale kuadi ní ibeɔwa,
an zikaboo lé kpánéo.

⁹ Aale si wéle guu,
aale bàale bíi musu,
aale dede kpéowa,
aale gē fenentio guu lán kpáíowa.

¹⁰ Tɔɔle lé lualua ní ae,
musupoo lé deedee,
íatē ní mɔvuao lé siakū,
saanao lé gō tekesai.†

¹¹ Dii dɔaa a zīgōne ní loo gbāao.
Aà iwao dasi maamaae,
gbé pó lé zike aà yáwapio gbāa.
Dii gɔopi zōo, a to vía ní kú.

Déme a e bɔui?‡

¹² Dii mè: Baa tia kéwa,
à su ma kíi ní nòsemendoo
ní leyeo ní ɔɔbo ní búbuapeao.

¹³ A nòselile,
i ke á pɔkasao no.

A su Dii á Lua kíi,
asa a sùuu ní sósobio ví,
aà pɔ lí pa kpaao.

A gbēke ví zōo,
í ía pó a díle à damá bo a nòseee.

¹⁴ Wílioo dōo tó a wēnadōwēe,
i wá tó ní báaa,

† **2:10** Zia 8.12 ‡ **2:11** Mal 3.2, Zia 6.17

wí gbadaè ní pówenaò ní v̄eò.

¹⁵ A kuupe Sìna,

à gbéò sísi,

í l̄eye dil̄e Lua pó ũ.

¹⁶ A gbéò k̄aaa à gbāb̄oné.

A maez̄òò naaa à néò k̄aaa,

baa a ȳõminaò.

O n̄osenaè aà b̄o a kp̄éu,

aà n̄o dafu i b̄o kp̄ea.

¹⁷ To sa'ona pó lé Dii gbagbaò óòò

aà kp̄é kp̄eèè ní aà gbagbak̄iio z̄ānguò.

Aa me: Dii, ò n gbéò wegwa,

ńsu to n bui ḡõ láanip̄o ũ,

ńsu to buip̄āleò ȳāadańno.

Bóyāi buiò me wá Lua kú má nièi?

Dii z̄ea ní a gbéò

¹⁸ Dii n̄òse a fele a bùsu yá musu,

i a gbéò w̄ēnagwa.

¹⁹ A wemá à me:

Máè pówena ní v̄eò ní n̄isio kp̄ásǎé,

íò k̄aa páup̄au.

Má á ke láanip̄o ũ buiòne bau lo.

²⁰ Má gugb̄āntoodeò yáé z̄àz̄ǎ,

má òz̄ón̄izi mà ní kp̄á gb̄aa wáiwai guue.

Má ní d̄oanaò zu Ísida Wisideu,

mí ní gb̄ez̄ādeò zu be'aè ísiau.

Aa yaik̄e, an ḡi iò d̄o we,

yá pó aa k̄èé píi yáí.

²¹ T̄òòè, ńsu viak̄eo!

P̄onak̄e! Yáalò!

Asa ma Dii ma ȳāz̄òk̄è.

22 Sèa nòbɔɔ, ásu viakεo,
asa sē lé kùsi kpále.
Líɔ lé nε'i,
kaadɔena ní vεεo lé ní asea ke.

23 Siɔnadeɔ, à pɔnakε,
à yáalɔ Dii á Luawa.
Ale á gba zuɔ lou káfia yáie,
àle lou maé lán yāawaε.
A daale a gɔɔwa, i bɔlei.
24 Pówεna a nɔnɔaa a gbēzeɔu,
vεε ní nísio kákliɔ pa yelele.

25 Pó pɔ kwaɔ blè wē ní wēo,
sēsεwεkwaɔ ní kwasutēo
ní kwa búunaɔ ní kwa keleɔ,
ma zīgɔ dasi pɔ ma gbaεwápiɔ,
má a fiaboé.

26 A pɔble lá á yeiwa à ká,
í ma Dii á Lua táasile,
asa ma yábɔnsaekééε.
Wí a ma gbéɔ kũ bau lɔ.

27 A Isailiɔ íɔ dɔ sa
ké ma Dii á Lua má kú á guu,
mé dii pāle kuo.

Wí a ma gbéɔ kũ bau lɔ.

3

Dii a Nisina pisia a gbéɔwa

1 Gɔɔ bee gbεa má a Nisina pisi bui píie,
á negɔεo ní á nenɔεo i ānabikεke,
á maezɔɔo i yáɔ e iu,
á èwaasoɔ i wépungu'e.

2 Gɔɔbeezi má a Nisina pisimá,

baa ma zòblenaɔ, gɔ̃eɔ n̄ nɔeɔ.
³ Má yábonsaɔ ke musu n̄ z̄l̄eɔ,
 au n̄ téo n̄ teluo aɔ ku.
⁴ Iatē a siakū,
 mɔvua a tā lán auwa
 e Dii mɔgɔɔ z̄ɔɔ pɔ a to v̄ia n̄ kú àɔ ká.*
⁵ Dii s̄isinaɔ bɔ píi,†
 asa suabaa aɔ ku Yelusaleŭ
 Siona gb̄èsis̄i musu lá Dii òwaε.
 Gb̄é pɔ b̄òp̄iɔ aɔ de
 gb̄é pɔ Dii n̄ sisio ũε.

4

Dii yákpalekea n̄ buiɔ

¹ Gwa! Gɔɔ bee, z̄ibeez̄i,
 tó ma Yelusaleŭdeɔ n̄ Yudaɔ píi d̄ile n̄ pá ziu,
² má buiɔ k̄āaa píi
 mà pilañɔ yákpalekeguzuleu.
 We má yákpalekeuñɔ
 ma gb̄é Isailio n̄ ma bùsuo yá musu,
 asa aa ma gb̄éɔ f̄āaa d̄úniau,
 aa ma bùsupi kpaalèkɔ̄εε.
³ Aa tél̄epà aa ma gb̄éɔ kpaalèokɔ̄ε,
 aa ma neḡɔ̄eɔ n̄ ma nen̄eɔ ȳia,
 aa káaluakà aa v̄ε̄em̄i n̄ a ñao.
⁴ Tiideɔ n̄ Sid̄ɔdeɔ*
 n̄ Filitē bùsu z̄ò̄ledeɔ píi,
 á ye semanɔ kpelewa ni?
 Alε yá pɔ má k̄èé fiabomeε yá?

* **3:4** Mat 24.29, Maa 13.24-25, Luk 21.25, Zia 6.12-13 2.17-21, Lom 10.13 † **3:5** Zin
 * **4:4** Isa 23.1-18, Mat 11.21-22

Tó ále a fiabomeεε,
 má tó a wi á musu kándó gḡḡε.

⁵ Asa a ma ánuṣu ní ma vuao sèle,
 a ma pḡmaa beεεdeḡ sèle a taḡ
 á kàle á táakpεḡ guue.

⁶ A Yelusaleũdeḡ ní Yudaḡ píi yíá Gelekiḡwa,
 ké à ní ké ní bùsuwa zà yáí.

⁷ Gwa! Má ní vu iu,
 aai fele gu pḡ a ní yiau,
 mí yá pḡ á kènépi wíé á musu.

⁸ Má á negḡḡe ní á nenḡḡe yíá Yudaḡwa,
 aai ní yíá Seba pḡ kú zàḡwa.

Ma Dii máme má ò.

⁹ Yáε bee kpàwake buiḡne:

A zì sḡuke à negḡḡe vu iu,
 í tó zígḡḡ fele sḡ kái nípii.

¹⁰ A á soonaḡpi fēndaḡ ũ,
 à á máaso limibobḡḡ lile sḡnaḡ ũ.†
 Gbāasaide o gḡsan a ũ.

¹¹ Bui píi, à bḡ gupiiu,
 à mḡ káaa we kpakpa.
 Dii, pilamá ní n negḡḡe!

¹² Buiḡ vu iu,
 aai gé yákpalekeguzuleu,
 asa we má zḡleu
 mà yákpaleke ní gupii buiḡ.

¹³ An vāikεa kè zài!
 Kḡma ká pḡi ñ ké,
 asa à mà à kà kekeεε.‡
 A mḡ ḡzḡ vεεwa a fēkíiu,

† 4:10 Isa 2.4 ‡ 4:13 Zia 14.15

asa à pàε, § v̄εεkakĩo pà yeλεε.

14 Wa ku we dasidasi yákpale midεguzuleu,
asa Dii yákpaleκεεgɔɔ kãikũ
yákpale midεguzuleuε.

15 Iat̄ε ní mɔvuaο a siakũ,
saanaο τεκε λο.

16 Dii a bɔ Siɔna ní kãaaο,
a bɔ Yelusaleũ ní λο gbãao.

Musu ní z̄ίεο a lualua,
ãma Dii aο δε ulekĩi ũ a gbέɔνεε,
aο δε aafia'ekĩi ũ Isailiɔνεε.

17 Iɔ d̄s sa ké ma Dii á Lua,
má kú Siɔna musu, ma gbε pó a kua adoapi.
Yelusaleũá ma póε,
buiπάλεɔ si wέλεpiu bau λο.

18 Gɔɔ bee gbèsīsīo v̄εεβε a kwé,
mé sīsīo pɔtuοɔ v̄i aο die.
Yuda bùsu swadɔɔε í a z̄̄εο.
Nibɔna a bɔ Dii kpéu à bàale,
i m̀σεpisi lepusia guzulεu.

19 Egipi a ḡɔ gbáa gii ũ,
Eɔɔũ a ḡɔ guwaiwai ũ
yãpãsi pó aa kè Yudaɔνεε yái,
asa aa yãesaidepiɔ dèδε ní bùsuuε.

20 Yuda bùsu aο káleα gɔɔpiie,
wiɔ ku Yelusaleũ w̄ε ní w̄εο.

21 Tɔ pó mi siné yãao ɔ má siné sa.
Ma Dii, mío ku Siɔna.

Bibeli Luayátaalá
The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin
and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9